

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXIV

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Spalių-October 14 d., 1937

No. 242

Amerika Trokšta Pastovios Taikos
-- Sako Prez. RooseveltasPrezidento Roosevelto kalboj matoma
kvietimas Japonijai dalyvauti taikos
konferencijoj

WASHINGTON, D. C., sp. 13. — Antradienį, spalio 12, nuo 8:30 iki 9:30 valandos vakaro prezidentas Rooseveltas kalbėjo per radio. Jo kalbos klausėsi ne tik Amerika, bet ir visos pasaulis.

Prezidentas aiškino namies, šalies vidaus problemas, kurios reikalauja jo šaukti specialią Jungtinių Valstijų kongreso sesiją. Jis tačiau palietė ir opiuosius šandien visam pasauliui įvykius, butent kinų-japonų konfliktą.

Išryškina jo kalboj vietos, gal būtų esmės šios:

"Aš žinau, kad demokratijos priešai sakys, jogei šalies gerovei nedera šaukti specialią kongreso sesiją". Bet, aiškino prezidentas, i kongreso darbuotę neprivalu taip žiūrėti. Kongreso pareiga yra rūpintis šalies reikalais juo didesnę dalį laiko.

Gerbutis, kurio Amerika trokšta, sakė Rooseveltas, turėtų būti sveikas ir pastovus, o ne laikinis gerbutis turėtų būti visiems, o ne tam tikroms žmonių grupėms, ne paremtas kitų grupių vargu.

Jis, prezidentas, yra šalininkas pilno, pakankamo mokesčio visiems darbininkams. Bet šiuo momentu jis labiausia su-

sirupinės papildinimu mokes-
ties mažiausia apmokamiems
darbininkams.

Kalbos pabaigoj prez. Rooseveltas palietė taikos klausimą, sakydamas tarp kitko:

"Sveikas protas, Amerikos inteligentiškumas sutinka su manim, kad Amerika nenkenčia karo. Amerika trokšta taikos. Todėl Amerika aktyviai ieško taikos."

Korespondentai iš Washingtono praneša, kad prezidento viešas pareiškimas, jogei Amerika pasižadėjo dalyvauti konferencijoj kinų-japonų konflikto reikalui, šiminint japonus ir kinus, diplomatų manymu, esąs labai reikšmingas.

Esą, joks igudęs diplomatas nebūtų kalbėjęs taip atvirai, kaip kalbėjo Rooseveltas, neturėdamas japonų pritarimo savo sumanymui. Prisimenama taipgi, kad po Chicagoj pasakytos prez. Roosevelto kalbos japonų spauda toli gražu ne pareiškė tokių aštrių protestų, kokių tikėtasi.

Iš to daroma išvada, kad šaukiamoj kinų-japonų konfliktui risti konferencijoj gal ir japonai neatsisakys dalyvauti ir kad gal konfliktas nėra taip sunku likviduoti, kaip dabar atrodo.

Kinija pritaria Roosevelto kalbai

SHANGHAI, Kinija, spalio 13. — Kinai užgirančiai pritarė prezidento Roosevelto kalbai, pasakytai per radio antradienio vakare. Prezidentas šioj kalboj kvietė devynas valstybės pasirašiusias sutartį, jų tarpe Kiniją ir Japoniją, konferencijai tikslu ieškoti priemonių kinų-japonų konfliktui likviduoti.

Tačiau kinai nesitiki nieko ypatingai gero iš tos konferencijos, nes galutinis konfliktas išsprendimas, jiems atrodo, priklausys nuo Japonijos militaristų.

Popiežius irgi prieš užpuolikus

PARYŽIUS, Prancūzija, sp. 13. — Vatikano organe "Osservatore Romano" tilpusios atakos prieš užpuolikus sukėlė sensiaciją Paryžiuje. Dar labiau sujaudinęs prancūzus pritarimas prezidento Roosevelto ir Britanijos premjero Chamberlaino pareiškimams.

Kai kurie tēmytojai yra linkę matyti šiuose pareiškimuose atnaujinimą kovos tarp Mussolinio ir Vatikano.

Chicago ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranešė:

Giedra; vėsu; vidutinio smarkumo daugiausia šiaurės rytų vėjai; saulė teka 6:00, leidžiasi 5:12 valandą.

Ragina boikotuoti Japonijos prekes

ATLANTIC CITY, N. J., sp. 13. — Harry Bridges, Ramiojo vandenyno pakraščiu uostų darbininkų vad, atsisakė i C.I.O. konferenciją kviesdamas paskelbti C.I.O. unių boikotą Japonijos prekėms.

Bridges pareiškė, kad nors jo atstovaujamos organizacijos nariams boikotas žada darbo sumažėjimą, tačiau teisybė reikalauja boikoto. Bridges reikalauja paduoti rezoliuciją komisijai, kuri patieks raportą kalbamui klausimu vėliau.

Vokietija padarė sutartį su Belgija

BERLYNAS, Vokietija, sp. 13. — Vokietijos vyriausybė trečiadienį apsimainė su Belgijos notomis. Belgijos, mažos šalies pareiškimai, žinoma, ne taip svarbus, kaip Vokietijos.

Vokietija gi pareiškė, kad ji visuomet gerbs Belgijos nepriklausomybę ir nepuls jos. Nepuolimo tačiau prižadas, sako Vokietijos nota, pasibaigs tuomet, kai Belgija sumanytų dalyvauti kare, kuriame Vokietija bus įvelta. Nepuolimo prižadas pasibaigs, jei Belgija leis kitai valstybei per savo teritoriją pulti Vokietiją.

Likviduota automobilių darbininkų streikas

PORT HURON, Mich., sp. 13. — Anksti trečiadienio rytą likviduota Emaeled Magnet Wire darbininkų streikas, kompanijai pasirašius sutartį su United Automobile Workers unijs.

Cincinnati, Ohio, teisnabutis, kurlame yra nagrinėjama byla buvusios Vokietijoj mokytojos Mrs. Anna Marie Hahn, 31 m., kaltinamos nuuodijus senį vokiečių Jacob Wagner, 78 m., kurio turta paskui ji pasisavinusi. Itariama, kad ji "globodama" senus vokiečius yra nuuodijusi gal 13 žmonių. Prie stalo tarp advokatų sėdi ir pati kaltinamoji.

Fašistai pradėsią puolimą Valencijos

HENDAYE, Ispanija, spalio 13. — Vyriausybinkai perkėlė savo ministerijas iš Valencijos i Barceloną.

Fašistai skelbė, kad jie buvo prisiėmę kaip trečiadienį pradėti smarkų ofensyvą prieš Valenciją.

Iš Valencijos i Barceloną vyriausybinkai perkėlė taipgi kai kurias svarbiasias imones.

Vyriausybinkai kategoriškai pareiškė, kad jie nemano kraustyti i Madrido, nežiurinti visų fašistų atakų iš oro.

Prancūzija ir Britanija nusileido Mussoliniui

LONDONAS, Anglija, spalio 13. — Prancūzija ir Didžioji Britanija pakvietė Italiją dalyvauti šių trijų valstybių konferencijoj. Konferencijos tikslas buvo apsvastyti ištraukimą Italijos kariuomenės iš Ispanijos.

Mussolinio vyriausybė atsakė, kad ji nesutinka dalyvauti tik trijų valstybių konferencijoj. Italijos nota pasiūlė šaukti komitetą 27 valstybių, kurios padarė sutartį nesikišimo i Ispanijos reikalus.

Trečiad. Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės priėmė Mussolinio reikalavimą ir sutiko dalyvauti 27 valstybių konferencijoj. Konferencijai šaukti nustatyta dvi savaitės laiko.

Britanijos vyriausybės atstovai pareiškė, kad jeigu ši konferencija nieko neatsieks, tai Prancūzija ir Britanija imsis kitokių priemonių ginčui išspręsti.

Prancūzijos vyriausybė nutarė neimti jokios akcijos Ispanijos klausimu kol paskirtas dviejų savaičių laikas neiseis.

Vajus 10,000,000 naujų narių

WASHINGTON, D. C., sp. 13. — Pradedant lapkričio 9 dieną Jaunųjų Demokratų Klubai Amerikoje išvystys ypatą naujienų nariams gauti. Jie tikisi naujų narių įrašyti apie 10,000,000.

A.D.F. atmetė C.I.O. 3,000 japonų užmušta ir sužeista

DENVER, Colo., spalio 13. — Amerikos Darbo Federacijos suvažiavime daryta begalė priekaištų C.I.O. Tarp priekaištų bene svarbiausi buvo šie: 1 — C.I.O. skaldys Amerikos darbininkų judėjimą, 2 — Lewis diktatoriškai šeiminkaujas C.I.O.

Taiči antradienio vakare, spalio 12 d., C.I.O. konferencija laikoma Atlantic City, N. J., priėmė rezoliuciją ir pasiuntė ją Amerikos Darbo Federacijai.

Rezoliucijoj buvo toks pasiūlymas: lai Amerikos Darbo Federacija ir C.I.O. išrenka po 100 savo atstovų bendram šių dviejų organizacijų atstovų pasitarimui tikslu atsteigti darbininkų vienybę Amerikoje.

William Green padarė oficialų pareiškimą dėl sakytos rezoliucijos: esą C.I.O. pakvietimas neatrodo nuosirdus ir todėl Amerikos Darbo Federacija jo nepriėmusi.

Shanghajaus frontas nesikeičia

SHANGHAI, Kinija, spalio 13. — Vakare, trečiadienį, prasidėjo trečias mėnuo kai japonai, įsibrovę Kinijon, užsimojo paimti Shanghajaus miestą.

Japonų užsimojimas šiame karo fronte iki šio laiko nedaugė jiems nieko. Tiek kinai, tiek japonai laikosi praktiškai vienoj vietoj apsaudydami vieni kitus patrankomis. Tik dar japonai iš aeroplanų terioja kinų miestą ir žudo civilius gyventojus, vyrus, moteris ir vaikus.

Patys japonai pripažįsta kinų ryžtingumą, kurio tur but nesitikėjo sulaukti.

Streikas Baltajam Name

WASHINGTON, D. C., sp. 13. — Sustreikavo stymfiteriai, paimti darbu prie įtaisymo oro reguliavimo Baltajame Name. Be to, streikas grumoją išsiplėsti kituose federalių projektų darbuose Washingtono ir jo apylinkėse. Šis streikas yra jau trečias nuo to laiko, kai sakytas darbas pradėtas dirbti apie pora metų atgal.

SHANGHAI, Kinija, spalio 13. — 15,000 japonų mėgino perlaužti kinų eiles prie miesto Tzang, Shanghajaus fronte. Kinai atmušė japonus, kurie puolime pražudė 3,000 karių sužeistais ir užmuštais.

Fašistai vėl bombarduoja Madridą

PARYŽIUS, Prancūzija, sp. 13. — Čia gaunama žinių, kad Ispanijoj sukilėlių kariuomenė vėl bombarduoja Madridą pašėlusiu atkaklumu. Nuožmus mušiai šiaučia taipgi Aragon fronte.

Antradienį kuone šimtas aeroplanų, taip valstybininkų, kaip sukilėlių dalyvavę kautynėse prie Saragossa.

Sukilėliai skelbia nušovę 13 valstybininkų aeroplanų, valstybininkai gi sako nušovę 7 sukilėlių aeroplanus.

Naujas darbas moterims busimam kare

NEW YORK, N. Y., spalio 13. — Numatoma, kad Didžioji Britanija, jei kils karas, tame busimam kare padės tarnybai ir moteris aviatorės. Taip pareiškė Lady Drummond Hay, žinoma Britanijos aviatorė. Pasak jos, moteris aviatorės veikiausia bus imamos tarnybai kaip pasiuntinės ir transporto gabentojos.

Reikalauja \$100 už lavoną

STREETSVILLE, Ont., sp. 13. — Antradienį, spalio 12 d., čia rasta atkastas kapas, kuriame prieš tris dienas buvo palaidotas vaikas. Iš karsto lavonas išimtas, o palikta raštelis reikalaujantis \$100 už lavono sugrąžinimą.

Dar 10 nuteista mirti

MASKVA, Sovietų Rusija, spalio 13. — Dešimt asmenų, pripažintų fašistais esant, trečiadienį nuteista mirti Kazakstane. Jie kaltinti trukdę kolektyvių ūkių darbą. Kiti šeši asmenys pasmerkti Kaukazo srity už gadinimą javų.

Lietuvos Naujienos

Truksta Zuperio

ZARASAI. — Apylinkės ūkininkai, atėjus rudens sėjai, negauja pirkti zuperio. "Lietukis" jo beveik nepristato, o privatus pirkliai kad ir atveža, bet ne visiems jo užtenka, be to, jie veža zuperį iš Kau-no sunkvežimiais ir dėl to vienas centneris pabrangsta apie pustrėčio lt. vien tik dėl pervežimo išlaidų.

Valymas Rusijoj nebetoli galo

MASKVA, Sovietų Rusija, spalio 13. — Maskvoj kalbama, kad "valymas" Sovietų Rusijos nuo "kenkėjų, sabotažnikų, šnipų ir kitokių pavojingų šaliai elementų" esąs jau prie galo.

Kaip nužiurima, valymas pasibaigs apie lapkričio 7 dieną šių metų. Ta diena bus bolševikų revoliucijos 20 metų sukaktis.

United Press apskaičiavimu, paskutiniame Sovietų Rusijos "valyme" 817 asmenų buvę nužudyti. Bet 62 asmenys dar laukia teismo.

Einsteinio sunus prašys Amerikos pilietybės

NEW YORK, N. Y., spalio 13. — Garsiojo Vokietijos fiziko Alberto Einsteinio sunus Albert Jr. atvyko Amerikon pasimatyti su tėvu, kuris čia apsigyveno nacių režimo išguitas iš Vokietijos. Jaunasis Einsteinas yra konstrukcijos inžinierius. Jis pareiškė, kad svarstęs galimumus apsigyventi Amerikoje pastoviai.

Vitaminas kaip priemonė nelaimėms išvengti

NEW YORK, N. Y., spalio 13. — Jau padaryta visai tyras vitaminas A. Gal neužilgo jis pasirodys rinkoj. Jį vartodami automobilistai, kurie nakties metu tarsi apanka, sumstiprins savo regėjimą. Dėka to, tikimasi, daug automobilių nelaimių nakties laiku bus galima išvengti.

Devyni Holandijos karininkai žuvo

SINGAPORE, spalio 13. — Holandijos orlaivų komandotojas H. G. Bruyne ir aštuoni kiti karininkai žuvo anksti trečiadienio rytą, kai aeroplanas, kuriuo jie lėkė, įkrito į jūrą prie Java salos.

Šeši žuvo aliejaus laivo eksplozijoje

HOUSTON, Texas, spalio 13. — Aliejaus dūda sprogo, kai darbininkai plovė laivą vadinamą "plovimui aliejum", kad išvalytų tankas ir pripildytų jais naują aliejum. Aliejus paplito ir pasiekė virtuvę. Čia jis užsiliepsnojo ir iš to kilo eksplozija. Pasekoj šeši asmenys sužeisti, 12 kitų kritiškai sužeisti. Nelaimė ištiko laivą Paraguana spalio 12 d.

Vilijampolės Rabinų Seminarijoje

Stiklų g., šiomis dienomis įvyko gana juokingas atsitikimas. Vidudienį, pačiame seminarijos auklėtinų Talmudo mokslo nagrinėjimo įkarštyje, viename kampe iš lubų pradėjo smarkiai kristi ant galvų kalnių gabalai ir pasirodė debesys dulkių. Seminarijos auklėtiniai, labai išsigandę, pradėjo šokinėti pro langus, nes pamane, kad visas pastatas griuva. Tačiau, greit pasigirdo iš aukšto moteriškas balsas ir pastebėta pora kojų, išsikišusių pro lubų lentas.

Pasirodė, kad seminarijos užvaizdos tarnaitė buvo užkopusi baltinių padžiai ir pataikiusi į supuvusių lubų vietą, kuri lūžo. Šis įvykis prajuokino visą Vilijampolę.

"Inkaro" Fab. Direkcija Apeina Sutartį

KAUNAS, Rugs. 21.—Praėjusią savaitę "Inkaro" kaliosių fabriko darbininkai, kaip buvo pranešta, sudarė su fabriko direkcija sutartį ir pradėjo darbą. Tačiau tos sutarties kaip informuoja darbininkai, fabriko direkcija nevykdė. Tarp kitų straipsnių sutartyje buvo pažymėta ir pasižadėta, kad fabriko direkcija per 8 savaites iš darbo neatleis nė vieno darbininko, o jau ligi šio atleido 5. Atleistieji darbininkai reikalauja, kad jiems būtų sumokėta kompensacija ir už 8 savaites galimas uždarbis. Fabriko direkcija kompensacijos sutinka mokėti, bet nemo-ka to uždarbio, kurį darbininkas gali uždirbti per 8 savaites. Kai kurie atleisti darbininkai sutiko paimti kompensaciją ir pasirašė, kad daugiau jokių pretenzijų nereikia, tačiau kiti skundžiasi teismui.

Be to, sutartyje fabriko direkcija buvo pasižadėjusi tarpininkauti atitinkamos įstaigos, kad būtų paleisti suimtieji fabriko darbininkai. Ir to, sutarties straipsnio fabriko direkcija nepildė.

Buhalteris Pametė Knygas

Prieš kelias dienas muskam-bėjo, kad Varnių pieninės buhalteris Lukošius su 2000 pie-ninės pinigų kažkur dingio ir iki šiai dienai nežinia kur randasi. Dabar Telsių pieninėje sensacija, gal but net pirmos rusies Lietuvoje Telsių aps. v-bos buhalteris Rubšlauskis pametęs buhalterijos knygas. Jis jas vežęs i Kauną patikrinimui ir bevažiudamas kažkur pametė. Knygos dingio, o jų vietoje atsirado revizorius.

Rubšlauskis jau atsistatydino. Eina revizija.

PELIU SUBADE

PANEMUNĖ—Rugs. 19 d. 16 val. 30 min. pil. Rakauskas Jonas, gyv. Rokų km., budamas įsigėręs A. Panemunėje, Vaidoto gt. sutikęs pil. Kulikauską Alfonsą, gyv. ten pat, smogė peliui jam i dešinį šoną. Kulikauskas nugabentas greitosios pagalbos automobiliu i ligoninę.